

بسمه تعالی

امامت در قرآن کریم

۱. هدف از خلقت ما چیست و چگونه در مسیر رسیدن به این هدف قرار می گیریم؟

✓ هدف (اولیه) خلقت ما، عبودیت و بندگی خداوند می باشد

☀️ **ذاریات، آیه ۵۶:** وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

و جن و انس را نیافریدم مگر برای این که مرا بندگی کنند

✓ عبودیت و بندگی، قرار گرفتن در راه مستقیم است

☀️ **یس، آیه ۶۱:** وَأَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ

و مرا پرستش کنید، که این راه مستقیم است

✓ همه پیامبران و پیامبر اکرم (صلوات الله علیهم)، از مصادیق راه

مستقیم، هستند

☀️ **یس، آیه ۳:** إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

که تو البته از پیمبران خدایی بر راه راست [قرار داری]

✓ همواره، بشر، محتاج به هدایت پروردگار در راه مستقیم است؛

بنابراین، در نماز هر روز، حداقل ۱۷ بار، به آن توجه داده شده و باید

از خداوند درخواست شود

☀️ **حمد، آیه ۶:** اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

ما را به راه راست هدایت فرما

✓ هدایت ما در راه مستقیم، که راه بندگی خداست، به وسیله برگزیدگان یا فرستادگان او، انجام می شود

☀ **شوری، آیه ۵۲:** **إِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ صراط الله**

بی تردید تو [مردم را] به راهی راست هدایت می نمایی، راه خدا

✓ چون نیاز بشر به هدایت به راه مستقیم همیشگی هست، خداوند پیغمبران را یکی پس از دیگری می فرستد، و پس از آنها هم تاکید می کند، همواره، هادی و جریان هدایت وجود دارد

☀ **رعد، آیه ۷:** **إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ**

تو فقط بیم‌دهنده‌ای؛ و برای هر گروهی هدایت‌کننده‌ای است

◀ پس انسان برای رسیدن به هدف (اولیه) خلقت، که "بندگی" خداوند در شئون مختلف زندگی است، باید در "راه مستقیم" قرار گیرد (یس، آیه ۶۱). همواره، هدایت در این راه، از جانب خداوند، به خواست انسان، و به وسیله فرستادگان و یا برگزیدگان الهی انجام می شود (شوری، آیه ۵۲؛ رعد، آیه ۷)

۲. اجابت دعوت برگزیدگان الهی و هدایت شدن در راه مستقیم، چه ثمره ای برای انسان دارد؟

✓ ثمره اجابت دعوت خداوند و رسول او، هدایت شدن در راه مستقیم، و رسیدن به حیات معنوی است

❖ انفال، آیه ۲۴: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید اجابت کنید خدا و رسولش را زمانی که شما را می‌خوانند بدانچه زنده‌تان می‌سازد

✓ نتیجه ایمان و انجام عمل صالح (اجابت دعوت خدا و رسولش)، زنده شدن به حیات طیبه (سعادت دنیا و آخرت)

❖ سوره نحل، آیه ۹۷: مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنَّثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

هر کس از مرد یا زن کار شایسته کند و مؤمن باشد قطعاً او را با زندگی پاکیزه ای حیات [حقیقی] بخشیم و مسلماً به آنان بهتر از آنچه انجام می‌دادند پاداش خواهیم داد

◀ خلقت ما، فرصتی برای عبودیت و بندگی خداوند (در تمام ابعاد زندگیست)، که ثمره آن، رساندن ما به حیات واقعی و طیبه (در دنیا و آخرت)، و به دنبال آن، سعادت دنیا و آخرت، می‌باشد. هدایت الهی هم، برای رسیدن به این هدف نهایی است، که با ایمان (به خدا و فرستادگان او) و اجابت دعوت آنها (انجام عمل صالح)، نصیب ما می‌شوند. اوج تحقق این امر، زمان ظهور امام زمان (علیه السلام) محقق خواهد شد، که بشریت به کمال حیات معنوی، در این دنیا می‌رسد، و غرق در نعمتهای خواهد شد

۳. آیا انسان می تواند امام یا پیشوا نداشته باشد یا به دلخواه خود از هر که بخواهد، پیروی نماید؟

✓ همواره، هر گروه از مردم (دانسته یا نادانسته)، از یک مکتب فکری پیروی می نماید. آن گروه، یک امام یا پیشوا دارد، که پیروانش، روز قیامت با او شناخته و فراخوانده می شوند (اسراء، آیه ۷۱). پس انسان آگاهانه یا ناخودآگاه، در حال پیروی از یک امام و پیشوا است و بدون پیشوا نیست

✓ واضح است که، برای هدایت در راه مستقیم، و رسیدن به حیات طیبه، باید آگاهانه، امام حق را اختیار نمود

✽ اسراء، آیه ۷۱: يَوْمَ نَدْعُو كُلَّ اُنَاسٍ بِاِمَامِهِمْ

روزی که هر گروه از مردم را، همراه با پیشوای آنها، فرا می خوانیم

✓ به حکم کلی و عقلانی، پیشوا و هادی، باید "حق" یا "اصلح" باشد، یعنی کسی که در هدایت به سوی حق، بر دیگران برتری دارد و نیاز به راهنمایی گرفتن از دیگری ندارد (یونس، آیه ۳۵)؛

✓ انسان حق طلب، باید یا خود امام حق باشد، و بی واسطه، توسط پروردگار هدایت شود، و یا از امام حقی پیروی نماید. در هر حال، با وجود پیشوای معصوم، گزینه دیگری نمی ماند

یونس، آیه ۳۵: قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلِ اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمَّنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يُهْدَىٰ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

بگو: آیا از معبودان شما کسی هست که به سوی حق هدایت کند؟ بگو: فقط خداست که به سوی حق هدایت می کند؛ آیا کسی که به سوی حق رهبری می کند سزاوارتر است مورد پیروی قرار گیرد، یا کسی که راه نمی نماید مگر آنکه [خود] هدایت شود، شما را چه شده، چگونه داوری می کنید؟

انسان، برای هدایت در مسیر خلقت، همواره به هادی و پیشوای حق نیاز دارد که آن فرد برترین زمان خود (به لحاظ علم و تقوی) می باشد. انسان، در صورت نداشتن پیشوای حق، ناخودآگاه، از پیشوای باطل پیروی می کند

۴. با وجود قرآن کریم، کتاب جاودانه هدایت و سعادت، و با تکامل فهم بشر، آیا او، نیاز به هدایت، توسط یک هادی یا امام، دارد؟
✓ همان طور که می دانیم، بشر، همواره، محتاج به هدایت پروردگار در راه مستقیم است؛ چرا که، دامنه اطلاعات او محدودست، فهم او از عمق بسیاری از مسائل کم و امیال نفسانی، سبب ایجاد خطا در تشخیص او می شود. همچنین، جاهلین، فاسدین و جاعلین روایات، برای نیل به اهداف، تفاسیر منحرفی از دین، به بشر عرضه میکنند
✓ خداوند برای هدایت بشر، رسولان و برگزیدگانش را می فرستد و به همراه آنها کتاب آسمانی هم، نازل می کند

❖ **حَدِيد، آیه ۵۷:** لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ

همانا ما پیامبران خود را با دلایل روشن فرستادیم و با آنان کتاب و ترازو [ی تشخیص حق از باطل] نازل کردیم

✓ اما، به فرموده قرآن کریم، فقط کسانی می توانند به (باطن و کل حقایق) این کتاب آسمانی دست یابند، که از "مطهرین" باشند، یعنی طهارت تام باطنی یا عصمت داشته باشند (واقعۀ، آیه ۷۹).

❖ **واقعۀ، آیه ۷۹:** لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ

و جز پاکان، نمی توانند آن (قرآن کریم) را مس کنند

➤ **پس دو رکن هدایت، جدایی ناپذیرند: کتاب آسمانی و شخصی در کنار آن، که دارای طهارت مطلق باطنی باشد**

۵. آیا در قرآن کریم، در مورد مسأله انتخاب جانشین، در غیاب پیامبران الهی (صلوات الله علیهم)، اشاره ای شده است؟

✓ همانطور که گفته شد، انسان، همواره، برای طی "راه مستقیم"، به هدایت الهی و یک هادی (هاد) نیاز دارد

✓ بنابراین، در ماجرای خلوت حضرت موسی (علیه السلام) با خداوند، و دور شدن از مردم، که قرار بود فقط ۳۰ شب باشد، ایشان خود یک جانشین، برادرشان حضرت هارون (علیه السلام) که از پیامبران الهی بودند، معرفی نمودند، تا به اصلاح و دوری جامعه از مفسدین، بپردازند

✽ اعراف، آیه ۱۴۲: وَقَالَ مُوسَىٰ لِأَخِيهِ هَارُونَ اخْلُفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ

و موسی [هنگام رفتن به کوه طور] به برادرش هارون گفت در میان قوم من جانشینم باش و [کار آنان را] اصلاح کن و راه فسادگران را پیروی مکن

◀ پس هدایت، بدون وقفه، توسط پیامبران الهی و پس از هر پیامبر، توسط پیامبر بعدی، شامل حال انسان می شده است
۶. در قرآن کریم، در مورد لزوم جانشین، پس از شخص حضرت رسول خدا (صلی الله علیه و آله)، چه کلیاتی بیان شده است؟

نقش اصلی رسول خدا (صلی الله علیه و آله) و جانشین ایشان، "هدایت امت" است؛ اما به دلیل نقش برجسته دو زیر شاخه آن ("تعلیم و تفسیر قرآن کریم" و "اصلاح جامعه و تشکیل حکومت")، آن دو، جداگانه و مفصل تر بیان می شود

الف - ایفای نقش هدایت امت:

✓ همان طور که گفته شد، بشر، برای داشتن حیات معنوی و طیبه، تا قیام قیامت، محتاج به هدایت پروردگار در راه مستقیم است. این هدایت، به وسیله پیامبران الهی و به همراه آنها کتاب آسمانی، شامل حال انسان می شده است؛ و این امر تا زمان خاتم انبیاء (صلی الله علیه و آله) و نزول کتاب قرآن کریم، ادامه می یابد.

✓ اما، قرآن کریم تاکید می کند، همیشه برای هر قومی هادی یا پیشوایی (در همه زمانها) وجود دارد؛ یعنی هیچ قومی بدون "هادی"

نیست (رعد، آیه ۷). بنابراین پس از پیامبر خاتم (صلی الله علیه و آله) هم، یک "هادی"، که پیغمبر نیست، ولی جانشین ایشان و دارای عصمت است، برای تداوم امر هدایت امتشان، وجود دارد؛ و البته باید طبق سنت پیامبران گذشته (مثل حضرت موسی (علیه السلام))، خود آن جانشین یا مشخصات کاملش، معرفی شده باشد

☀ رعد، آیه ۷: **إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ**

تو فقط بیم‌دهنده‌ای؛ و برای هر گروهی هدایت‌کننده‌ای است

✓ آن شخص جانشین که پیغمبر نیست، ولی "هادی به حق" است، در قرآن کریم اولوالامر نامیده شده، اطاعت مطلق از او، همردیف اطاعت از خدا و رسول خدا (صلی الله علیه و آله) می باشد و جانشین رسول خدا (صلی الله علیه و آله) است (نساء، آیه ۵۹). ضمناً، کسی می تواند اطاعتش همردیف اطاعت از خدا و رسول او باشد، معصوم است

☀ نساء، آیه ۵۹: **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ**

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! خدا را اطاعت کنید و پیامبر خدا و اولیای امر خودتان را اطاعت کنید

ب- ایفای نقش تعلیم و تفسیر قرآن کریم:

✓ هر چند خداوند قرآن کریم، کتاب جاودانه هدایت و سعادت، را بر پیغمبر خاتم (صلی الله علیه و آله)، نازل فرموده، اما عرض شد، فقط

کسانی می توانند به (باطن و کل حقایق) این کتاب آسمانی دست یابند، که از "مطهرین" باشد، یعنی طهارت تام باطنی یا عصمت داشته باشند (واقعۀ، آیه ۷۹). بنابراین جانشین پیغمبر خاتم (صلی الله علیه و آله)، برای ایفای نقش تفسیر و تعلیم قرآن کریم، باید "طهارت" و "عصمت" مطلق روحی و باطنی، داشته باشد، تا بشر را، به تمام و کمال هدایت برساند ✓

☀ واقعۀ، آیه ۷۹: لَا يَمْسُهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ

و جز پاکان، نمی توانند آن (قرآن کریم) را مس کنند

✓ رسول خدا (صلی الله علیه و آله)، جزئیاتی را به ما می آموختند، که حتی با داشتن این کتاب، هرگز نمی دانستیم (بقره، آیه ۱۵۱)؛ جانشین پیغمبر خاتم (صلی الله علیه و آله)، مثل خودشان، این نقش را ایفا می نمایند؛ چرا که نمی توان ادعا کرد که پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله)، هر آنچه را که بشر بعد از خودشان نیاز دارند، بیان فرموده اند

☀ بقره، آیه ۱۵۱: كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِنْكُمْ يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

همانطور که رسولی در میانه شما فرستادم تا آیات ما را بر شما بخواند و تزکیه تان کند و کتاب و حکمتان بیاموزد و بشما یاد دهد آنچه را که هرگز خودتان نمی دانستید

ج- ایفای نقش اصلاح جامعه و تشکیل حکومت برای اجرای دستورات و حفظ دین:

✓ همواره، یک هدف " کافران"، خاموشی نور خدا، و یا تحریف "دین" خدا بوده است، تا به زیاده خواهی های به نا حق خود دست یابند (صف، آیه ۸). پس از هر پیامبر، پیامبر بعدی، این نقش را ایفا می نموده است، تا اینکه امر به پیامبر خاتم (صلی الله علیه و آله)، رسید. پس از ایشان باید "جانشینانی" برای ایفای نقش فوق وجود داشته باشد، تا در نهایت دین خدا بر سایر ادیان غلبه یابد (صف، آیه ۹)

صف، آیه ۸ و ۹: يَرْيَدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَهِهِمْ وَ اللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَ لَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ، هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَ دِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ

آنان می خواهند نور خدا را با دهان خود خاموش سازند؛ ولی خدا نور خود را کامل می کند هر چند کافران خوش نداشته باشند، او کسی است که رسولش را با هدایت و آیین حق فرستاد، تا آن را بر همه آیین ها غالب گرداند، هر چند مشرکان کراهت داشته باشند

✓ از لازمه های هر جامعه، داشتن حاکم است؛ که در جامعه اسلامی، جامعه را به سوی اهداف والای الهی سوق دهد، و در راستای اهداف فوق، دستورات دین را اجرا، جامعه را اصلاح کرده و مانع این شود که نور خدا در جامعه خاموش، دین خدا دچار تحریف شده، منفعت طلبان خائن غلبه یافته و به امیال و اهداف باطل خود برسند. بنابراین

پیامبران الهی (از جمله حضرت داوود (علیه السلام))، در صورت فراهم شدن شرایط، اقدام به تشکیل حکومت می کردند (ص، آیه ۲۶)

✽ ص، آیه ۲۶: يَا دَاوُودُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ

ما تو را خلیفه و جانشین خود در زمین قرار دادیم، پس حاکمیت خود را بر اساس حق و عدالت استوارنما، و زنهار که در پی خواسته های خود باشی که تو را گمراه می کند

✓ حضرت موسی (علیه السلام)، تا پایان حیات، سیاست و رهبری بنی اسرائیل را بر عهده داشتند، و در مدت کوتاهی که در بین امت نبودند، برای خود جانشین معرفی کردند

✽ اعراف، آیه ۱۴۲: وَقَالَ مُوسَىٰ لِأَخِيهِ هَارُونَ اخْلُفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ

و موسی [هنگام رفتن به کوه طور] به برادرش هارون گفت در میان قوم من جانشینم باش و [کار آنان را] اصلاح کن و راه فسادگران را پیروی مکن

✓ خداوند، خطاب به پیغمبر اکرم (صلی الله علیه و آله)، هدف از نزول قرآن را، حکومت بر مردم، بیان می فرماید. لازم به ذکر است، پیامبر خدا که، بر اساس کتاب و بینش حق، حکومت می نماید، دارای عصمت بوده و جانشین ایشان هم، باید دارای این مقام باشند

نساء، آیه ۱۰۵: إنا أنزلنا إليك الكتاب بالحق لتحكم بين الناس بما أراكَ الله وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا

قرآن و شریعت را بر تو فرستادیم، تا طبق آیین الهی در میان مردم حکومت کنی و حمایت گر خائنان مباش

✓ اما، "کافران"، که امید داشتند پس از پیامبر خاتم (صلی الله علیه و آله) و در نبود ایشان، نور خدا را خاموش، "دین" خدا را مطابق امیال خود تحریف نمایند و به منافع فاسد خود برسند، سرانجام ناامید شدند. همان روزی که نعمت بر بشر تمام، حفظ و کمال دین خدا رقم خورد، و دین اسلام جاودانه شد؛ آن روز، روزی بود که تکلیف جانشینی پیامبر خاتم (صلی الله علیه و آله)، تا روز قیامت، مشخص شد (مائده، آیه ۳)

مائده، آیه ۳: الْيَوْمَ يَئِسَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا

امروز کسانی که کفر ورزیدند از [نابودی] دین شما ناامید می شوند پس از آنان نترسید و از من بترسید، امروز دین شما را برایتان کامل کردم و نعمتم را بر شما تمام نمودم، اسلام را به عنوان دین برایتان پسندیدم

۷. آیا در قرآن کریم، به طور مشخص، در مورد شخصی که بتواند جانشین رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) باشد، اشاره ای شده و است؟

مطابق سوال قبل، از سه جایگاه، به این سوال پاسخ می دهیم:

الف - ایفای نقش هدایت امت

✓ اول: در جریان مباحثه و آیه نازل شده (آل عمران، آیه ۶۱)، "نفس"، یا "خود" یا "همتای" رسول خدا (صلی الله علیه و آله)، حضرت علی (علیه السلام) می باشند، که مقام عصمت ایشان هم اثبات می شود. پس ایشان، حجت خدا، مصداق اولوالامر (در آیه ۵۹، سوره نساء) و مطلقاً جانشین رسول خدا (صلی الله علیه و آله)، می باشند.

❖ آل عمران، آیه ۶۱: فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ

بگو: بیایید ما پسرانمان را و شما پسرانتان را، و ما زنانمان را و شما زنانتان را، و ما نفوسمان را و شما نفوستان را دعوت کنیم

❖ نساء، آیه ۵۹: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! خدا را اطاعت کنید و پیامبر خدا و اولیای امر خودتان را اطاعت کنید

✓ دوم: طبق آیه تطهیر، عصمت اهل بیت پیغمبر (علیهم السلام)، دلیل بر حجیت، لزوم اطاعت مطلق و مرجعیت دینی امیرالمومنین (علیه السلام) است. یعنی، اطاعت از ایشان، همدیف اطاعت از خدا و رسول خدا (صلی الله علیه و آله) است و ایشان مصداق اولوالامر در آیه ۵۹، سوره نساء، هستند

✽ احزاب، آیه ۳۳: إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ
يُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا

خداوند اراده قطعی فرموده که شما اهل بیت از هرگونه آلودگی و نقیصی به طور کامل پاک و مطهر باشید

ب- ایفای نقش تعلیم و تفسیر قرآن کریم

✓ همانطور که گذشت، کسی می تواند به باطن و کل حقایق قرآن کریم دست یابد که "طهارت" تام باطنی داشته باشد (واقعیه، آیه ۷۹). آیه "تطهیر"، در قرآن کریم، تنها در مورد اهل بیت پیغمبر (علیهم السلام)، نازل شده است، و کسی می تواند در نقش معلم و مفسر قرآن کریم، بعد از رسول خدا (صلی الله علیه و آله)، جانشین ایشان باشد، که از اهل بیت (علیهم السلام) ایشان باشد و حضرت علی (علیه السلام)، تنها گزینه بودند

✽ واقعیه، آیه ۷۹: لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ
و جز پاکان، نمی توانند آن (قرآن کریم) را مس کنند

✽ احزاب، آیه ۳۳: إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ
يُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا

خداوند اراده قطعی فرموده که شما اهل بیت از هرگونه آلودگی و نقیصی به طور کامل پاک و مطهر باشید

ج- ایفای نقش اصلاح جامعه و تشکیل حکومت برای اجرای دستورات و حفظ دین:

✓ قطعاً، پیامبر حکیم و دلسوز، باید پس از نزول آیه ۵۹، **سوره نساء**، مصداق اولوالامر را که اطاعتش همردیف اطاعت خدا و "**رسول**" است، برای هدایت اهل ایمان مشخص نموده باشد؛ تا عبودیت و اطاعت از خداوند، که هدف از خلقت و "رسالت" پیامبران است، در جامعه، محقق گردد. اینجا، اطاعت از اولوالامر، شرط **ایمان** است

✓ در آیه، **۶۷ سوره مائده**، که پس از ابلاغ تمام احکام اسلام نازل شده، بیان می فرماید ای "**رسول**" حکمی را ابلاغ کن که اگر ابلاغ نکنی، گویا "رسالت" ابلاغ نشده است (عبودیت خداوند یا هدف از خلقت محقق نشده)؛ ضمناً، با ابلاغ آن خداوند تو را از خطر جانی (از سمت کافران) محفوظ می دارد (يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ) و انکار آن انسان را به کفر می کشاند (إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ)، یعنی دریافت آن از شرایط **ایمان** به خداست. این ابلاغ به جز معرفی اولوالامر و جانشین رسول خدا (صلی الله علیه و آله)، شخص امیرالمومنین، علی (علیه السلام)، نمی تواند باشد، که فقدان ابلاغ حکم ولایت ایشان سبب می شود، کافران نور خدا را خاموش، دین اسلام نابود و رسالت پیامبران و هدایت بشر نا تمام بماند

✽ **نساء، آیه ۵۹: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ**

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! خدا را اطاعت کنید و پیامبر خدا و اولیای امر خودتان را اطاعت کنید

✽ مائده، آیه ۶۷: يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ
فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْكَافِرِينَ

ای پیامبر! آنچه را از سوی پروردگارت نازل شده، به طور کامل (به مردم) برسان، و اگر
انجام ندهی، رسالت او را انجام نداده ای، و خداوند تو را از (خطرهای احتمالی) مردم
نگاه می دارد، و قطعاً خداوند قوم کافر را هدایت نمی کند

✓ در آیه ۵۵ سوره مائده، ولی (سرپرست) را، پس از خدا و رسولش
کسی معرفی می نماید که در حال رکوع به فقیر زکات می پردازد.
چون واژه حصر (إِنَّمَا) آمده، ولی به معنای دوست نمی باشد (معنی
ندارد که دوست شما فقط خدا، رسول و علی (علیهما السلام)، می
باشند). ضمناً در اسلام، دستوری در مورد پرداخت زکات در نماز
نداریم، یعنی آیه دارد به یک واقعه، که یک شخص، این عمل از او
سر زده، اشاره می نماید. شیعه و سنی اتفاق نظر دارند، این آیه در
شان حضرت علی (علیه السلام)، نازل شده، که سرپرست و ولی امر
شما (و جامعه شما) است

✽ مائده، آیه ۵۵: إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ
الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ

ولی امر شما تنها خدا و رسول خدا و مومنانی است که نماز به پا داشته و فقیران را در
حال رکوع زکات می دهند

۸. تعیین و انتصاب پیامبران الهی، جانشینان آنها، چگونه انجام شده است؟

✓ چون هدایت به حق فقط از سوی خداوند است، پیامبران حق تعالی و جانشینان ایشان، که بر مدار حق بوده و به حق هدایت می کنند، فقط می توانند از جانب خداوند تعیین شوند، و معصوم هستند. همچنین، با وجود معصوم، فرصت برای انتخابی دیگر، وجود ندارد، چرا که طبق این آیه هادی به حق باید نسبت به سایرین، برترین باشد

✓ در هیچ جای قرآن کریم و سنت پیامبران الهی، اشاره ای به تعیین جانشین برای آنها، توسط مردم نشده است

❦ یونس، آیه ۳۵: قُلِ اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمَّنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يُهْدَىٰ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

بگو: فقط خداست که به سوی حق هدایت می کند؛ آیا کسی که به سوی حق رهبری می کند سزاوارتر است مورد پیروی قرار گیرد

✓ چون از شرایط امام حق، داشتن عصمت بوده، عصمت امری درونی است و تنها خداوند از درون انسانها و احوالات آینده آنها خبر دارد، به جز خداوند کسی نمی تواند پیامبران حق تعالی و جانشینان ایشان را تعیین نماید

☀ قصص، آیه ۸۵: قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ وَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ

مُبِينٍ

بگو پروردگار من بهتر می‌داند که چه کسی هدایت آورده و چه کسی در گمراهی آشکار است

✓ در اموری مثل گزینش رسولان خدا و امامان حق (علیهم السلام)، که فقط توسط خداوند انجام می‌شود، هیچ کس حق دخالت ندارد، و دخالت در این امور شرک محسوب می‌شود؛ و انسان را از مسیر بندگی دور می‌نماید

☀ قصص، آیه ۶۸: وَ رَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ

سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

و پروردگارت آنچه را بخواهد می‌آفریند و [آنچه را بخواهد] بر می‌گزیند، برای آنان [در برابر اراده او در قلمرو تکوین و تشریع] اختیاری نیست؛ منزّه است خدا و برتر است از آنچه برای او شریک می‌گیرند

✓ بنابراین، حضرت موسی (علیه السلام)، وزیر یا جانشین خود را پیشنهاد می‌دهد، و خداوند او را قرار می‌دهد

☀ طه، آیه ۲۹: وَاجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِنْ أَهْلِ هَارُونَ أَخِي

و وزیری از خاندانم برای من قرار ده هارون برادرم را

۹. آیا آیاتی از قرآن کریم، بر لزوم وجود پیشوای حق (امام زمان (علیه السلام)) و معصوم، جانشین رسول خدا (صلی الله علیه و آله)، در عصر ما، دلالت دارند؟

✓ پیروزی جریان حق بر باطل، توسط منجی آخرالزمان انجام می شود. از آنجایی که پس از رحلت آخرین پیغمبر الهی (صلی الله علیه و آله)، جریان وحی قطع شده است، و منجی آخرالزمان، که دسترسی به وحی ندارد، باید علوم الهی و وراثت امامت را، از آخرین امام قبل از خود، دریافت نموده باشد، تا دین حق را بر سایر ادیان پیروز گرداند (بر اساس آیه ۳۳ سوره توبه)، ایشان باید در زمان حیات آخرین امام ماقبل خود، به دنیا آمده باشند

☞ توبه، آیه ۳۳: هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ

اوست که پیامبرش را با هدایت و دین حق فرستاد، تا آن را بر همه ادیان پیروز گرداند، هر چند مشرکان خوش نداشته باشند

✓ لزوم وجود امام هر عصر، بعد از پیغمبر (صلی الله علیه و آله)، برای ابلاغ مقدرات یک ساله، در شب قدر هر سال

☞ قدر، آیه ۴: تَنْزِيلُ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ فرشتگان و «روح» در آن شب به اذن پروردگارش برای [تقدیر] هر کاری نازل می شوند

۱۰. چرا عدم شناخت امام یا پیشوای زمان (علیه السلام)، طبق روایت مورد توافق شیعه و سنی، منجر به مرگ جاهلانه می شود، و شناخت ایشان واجب است؟

✓ برای رسیدن به حیات معنوی (که حیاتی حقیقی و عاقلانه است)، باید دعوت خدا و رسولش را اجابت کرد، و بر اساس آنچه گذشت، نتیجه آن هدایت شدن در راه مستقیم، و رسیدن به حیات طیبه است، که همان هدف از خلقت انسان می باشد

﴿انفال، آیه ۲۴: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ﴾

ای کسانی که ایمان آورده‌اید اجابت کنید خدا و رسولش را زمانی که شما را می‌خوانند بدانچه زنده‌تان می‌سازد

✓ از طرفی، طبق نساء، آیه ۵۹، اطاعت بی قید و شرط از صاحبان امر [ائمه] (علیهم السلام)، در ردیف اطاعت از خدا و رسولش، واجب است.

✓ از آنجا که اطاعت از صاحبان امر واجب است، به حکم عقل، شناخت آنها نیز واجب است

﴿نساء، آیه ۵۹: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! خدا را اطاعت کنید و پیامبر خدا و اولیای امر خودتان را اطاعت کنید

◀ نتیجه گیری: شناخت صاحب امر (امام عصر (علیه السلام))، برای اطاعت از ایشان واجب است. اطاعت از صاحبان امر، که جانشین رسول خدا (صلی الله علیه و آله) می باشند، برای رسیدن به حیات باطنی، حقیقی و عاقلانه لازم می باشد. پس برای داشتن حیات عاقلانه و در نتیجه مرگ عاقلانه، که مانع مرگ جاهلانه است، شناخت امام زمان (علیه السلام)، واجب می باشد.

◀ البته، هر چه شناخت و اطاعت ما از امام عصر (علیه السلام) بیشتر باشد، به مراتب بالاتری از حیات و مرگ عاقلانه، خواهیم رسید.

۱۱. یکی از شؤونات امامت امام زمان و سایر ائمه معصوم (علیهم السلام)، تشکیل حکومت اسلامی می باشد. چرا اکثر ائمه معصوم (علیهم السلام)، به این امر قیام نکرده اند؟

✓ می دانیم تنها راه سعادت بشریت پیروی تام از ائمه معصوم (علیهم السلام) و بهره بردن از هدایتهای ایشان است، که با ظهور امام زمان (علیه السلام) و تشکیل حکومت عدل جهانی محقق می شود؛ اما انسان دارای اختیار است، و اگر با اختیار خود راه دیگری را انتخاب کرده و ناسپاسی کند، نباید کسی را جز خود سرزنش کند

☀ انسان، آیه ۳: إِنَّا هَدَيْنَهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا

ما راه را به او نشان دادیم خواه شاکر باشد و پذیرا گردد یا ناسپاس

✓ به عبارتی، قیام به حکومت، مشروط به همراهی و قیام مردمی برای حکومت عدل است؛ و شرط اساسی برای ظهور امام زمان (علیه السلام)، خواست همگانی بشر برای اقامه عدالت و قسط است، که هنوز محقق نشده است

✽ حديد، آیه ۲۵: لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ

همانا ما پیامبران خود را با دلایل روشن فرستادیم و با آنان کتاب و ترازو [ی تشخیص حق از باطل] نازل کردیم تا مردم [خود] به عدالت برخیزند

۱۲. آیا مساله غلبه حق بر باطل، خلافت صالحان در زمین، با ظهور منجی آخرالزمان، حقیقت داشته و حتمی است و در ادیان دیگر هم آمده است؟

✓ باطل ماندنی نیست و حق آمدنی است

✽ اسراء، آیه ۸۱: وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا
و بگو حق آمد و باطل نابود شد آری باطل همواره نابودشدنی است

✓ بشارت الهی در برقراری حکومت صالحان در زمین، در ادیان گذشته (در زبور حضرت داوود (علیه السلام)) و تورات حضرت موسی (علیه السلام))

✽ انبیاء، آیه ۱۰۵: وَ لَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ

و همانا در زبور (حضرت داوود (علیه السلام)) پس از تورات (حضرت موسی (علیه السلام)) نوشتیم که زمین را بندگان شایسته ما به ارث خواهند برد

✽ لازم به ذکر است، در مورد موضوعات انتخابی این نوشتار، معروفترین آیه ها ذکر شده بود